صادرات روزانه گاز ایران به بغداد ۲ برابر می‌شود

مدیر امور بین‌الملل شرکت ملی گاز از افزایش حجم روزانه صادرات گاز به عراق به ۱۴ میلیون مترمکعب در روز تا خرداد خبر داد. به گزارش باشگاه خبرنگاران، بهزاد بابازاده میانگین صادرات گاز به بغداد را روزانه ۸/۵ تا ۹ میلیون مترمکعب گاز اعلام کرد و افزود: بر اساس این قرارداد تا خرداد، آغاز دومین سال صادرات گاز ایران به بغداد، صادرات روزانه گاز به ۱۴ میلیون مترمکعب خواهد رسید.

تحلیل

برگ برنده‌ای که می‌توانستیم در دست داشته باشیم

بازی ضعیف در تجارت گازی

تجارت گاز (صادرات و واردات) به دلیل ویژگی‌های خاص خود از جمله بلندمدت بودن قراردادها، دشواری جایگزینی گاز برای کشورهای وارد کننده و... می‌تواند امنیت کشورها را به ایران گره بزند و به عنوان ابزار بازدارنده تحریم‌ها عمل کند و همچنین منبع درآمدی بسیار مناسبی برای ایران در زمان تحریم باشد.

به گزارش میز نفت، در چند سال اخیر و با اوج گرفتن اهمیت مسائل زیست محیطی، تقاضای گاز در دنیا، به عنوان سوخت پاک و ارزان رو به رشد بوده است. به همین دلیل با رشد تقاضای گاز، این انرژی برای مصرف کنندگان اهمیت خاصی پیدا کرده چرا که امنیت انرژی آن‌ها به گاز گره خورده است. در سال‌های اخیر نیز گاز طبیعی جایگاه ویژه‌ای علاوه بر یک منبع انرژی به عنوان سلاحی قدرتمند در روابط بین‌الملل پیدا کرده است. به طوری که در نگاه کشورهای صادر کننده، گاز علاوه بر یک منبع درآمدی قابل اتکا به عنوان یک ابزار افزایش قدرت سیاسی نیز درنظر گرفته می‌شود.

چنان چه با نیم نگاهی به اوضاع بین‌المللی می بینیم که در سال‌های اخیر، وابستگی گازی اروپا به روسیه نقش موثرتری نسبت به سلاح‌های جنگی این کشور در دفع تهدیدها داشته است، به طوری که کشورهای اروپایی بر سر مسائل مختلف مانند درگیری‌های اوکراین، آمریکا را در اعمال تحریم علیه روسیه همراهی نکردند. در این شرایط روسیه با درک این موضوع تلاش کرده است تا علاوه بر تسریع در توسعه میادین نفتی و گازی خود، مسیرهای صادرات گاز به اروپا را نیز متنوع کند و از طرق مختلف وابستگی اروپا به گاز خود را افزایش دهد، در همین زمینه خط لوله نورد استریم ۲ که موجب افزایش صادرات گاز به آلمان و چند کشور دیگر اروپایی می‌شود با وجود مخالفت آمریکا در حال اجراست.

رامین اسدی، کارشناس ارشد حوزه گاز در گفت و گو با مهر با اشاره به این که کشورهای اروپایی در سال‌های گذشته تلاش کردند با بهینه سازی مصرف گاز و جایگزین کردن راه‌های وارداتی متعدد وابستگی گازی خود به روسیه را کاهش دهند، گفت: البته تاکنون این هدف محقق نشده و حتی در سال‌های اخیر وابستگی گازی آن‌ها به روسیه بیشتر شده است. وی ادامه داد: کشورهای غربی و خصوصا آمریکا همواره سایه تحریم‌های خود بر ایران را نگه داشته‌اند. مثلا در چند ماه اخیر رئیس جمهور آمریکا مرتب ایران را تهدید به خروج از برجام و بازگشت تحریم‌های ظالمانه خود کرده است و در نهایت نیز رئیس جمهور آمریکا با خروج از برجام ایران را تهدید به تحریم‌های دشوارتر از قبل کرد و برخی کشورهای منطقه نیز با این سیاست آمریکا همراه شدند.

این کارشناس ارشد حوزه گاز با بیان این که اگر ایران نیز مانند روسیه روابط گازی گسترده‌تری داشت، شاهد همراهی کشورهای منطقه با تحریم‌ها نبود، اظهار کرد: ایران به عنوان بزرگ‌ترین دارنده ذخایر گاز دنیا که تاکنون نیز سهم قابل توجهی در بازار گاز نداشته، همواره به عنوان یکی از گزینه‌های تامین پایدار گاز برای کشورهای در حال توسعه مطرح بوده است. از طرفی تامین پایدار انرژی برای کشورهای طرف تقاضا یکی از مولفه‌های امنیت ملی برای آن‌هاست. در این شرایط توسعه بازارهای صادراتی گاز ایران و تبدیل شدن به هاب گاز منطقه موجب می‌شود تا امنیت انرژی کشورهای طرف تقاضا به ایران گره بخورد و کشورهایی همچون آمریکا نتوانند به آسانی ایران را تحت فشار قرار دهند. به گفته اسدی تجارت گاز (صادرات و واردات) به دلیل ویژگی‌های خاص خود از جمله بلندمدت بودن قراردادها، دشواری جایگزینی گاز برای کشورهای وارد کننده و... می‌تواند امنیت کشورها را به ایران گره بزند و به عنوان ابزار بازدارنده تحریم‌ها عمل کند و همچنین منبع درآمدی بسیار مناسبی برای ایران در زمان تحریم باشد. وی تاکید کرد: در صورتی که ایران دارای روابط گازی پررونق‌تری بود و با برنامه‌ریزی راهبردی پیگیر صادرات گاز خود به کشورهای منطقه می‌شد، امروز به راحتی رئیس جمهور آمریکا نمی‌توانست ایران را به تحریم‌های شدیدتر تهدید کند. وی تصریح کرد: بنابراین لازم است مسئولان کشور چه در وزارت نفت و چه در وزارت امور خارجه، بیش از پیش پیگیر صادرات گاز ایران به کشورهای منطقه از جمله هند، پاکستان، عراق، عمان و کویت باشند.

بررسی نقش وزارت خزانه‌داری آمریکا در طراحی تحریم علیه ایران

نگاهی به اتاق جنگ اقتصادی علیه ایران

رهبر انقلاب در دیدار روز کارگر، درباره «اتاق جنگ آمریکا» علیه ایران صحبت کردند و فرمودند: «دشمنان ما فهمیده‌اند و دانسته‌اند که در جنگ سخت نظامی طرْفی نخواهند بست... این را می‌دانند که اگر وارد درگیری و برخورد سخت و نظامی با ما بشوند، پایشان گیر می‌افتد. بله، به ما ضربه می‌زنند، امّا خودشان ممکن است چند برابر ضربه بخورند؛ این را فهمیده‌اند... امروز آن چه مطرح است برای دشمنان ما، جنگ اقتصادی است. اتاق جنگ آمریکا علیه ما عبارت است از وزارت خزانه‌داری آمریکا که همان وزارت اقتصاد و دارایی‌شان است؛ آن جا اتاق جنگ با ماست.» (۱۳۹۷/۰۲/۱۰)

البته رهبر انقلاب، اولین بار، یازده سال پیش (سال ۸۶)، عبارت «جنگ اقتصادی» را مطرح کردند. ایشان در ابتدای آن سال با اشاره به برنامه‌های دشمن برای ضربه زدن به جمهوری اسلامی ایران بیان کردند: «من برنامه‌های استکبار جهانی علیه ملت ایران را در سه جمله خلاصه می‌کنم: اول، جنگ روانی؛ دوم، جنگ اقتصادی و سوم، مقابله با پیشرفت و اقتدار علمی.» (۱۳۸۶/۱/۱) چهار سال بعد، در سال ۱۳۹۰ نیز در این باره چنین فرمودند: «همه شواهد نشان‌دهنده این است که دشمن امروز بر روی چند نقطه، تکیه اساسی دارد. از واضح‌ترین‌هایش انسان شروع کند، یکی مسئله اقتصاد است... به زانو درآوردن کشور از لحاظ اقتصاد، عقب راندن و پس راندن کشور در زمینه اقتصاد که منتهی بشود به فلج پایه‌های اقتصادی.» (۱۳۹۰/۳/۸) دو سال بعد از آن نیز، «سیاست‌های کلی اقتصاد مقاومتی» را با هدف جلوگیری از حملات اقتصادی دشمن، به دستگاه‌های دولتی و حکومتی ابلاغ فرمودند. بعدتر، پیشنهاد تأسیس ستاد فرماندهی اقتصاد مقاومتی در دولت، به منظور اجرایی شدن سازوکارهای آن را نیز مطرح کردند.

■ **ماموریت تحریمی وزارت خزانه‌داری آمریکا**

در این بین، آمریکایی‌ها برای آن که بتوانند در «جنگ اقتصادی» دست برتر را به همراه داشته باشند و سازوکارهای اجرایی آن را پیاده کنند، نیاز به یک "اتاق عملیات جنگ اقتصادی" داشتند. این اتاق جنگ از سه نهاد مهم تشکیل شده است. اولین نهاد که مهم‌ترین نهاد مهم دیگر در اتاق فرماندهی جنگ اقتصادی، آن هست و نقش فرماندهی در جنگ اقتصادی را ایفا می‌کند، "وزارت خزانه‌داری آمریکا" است. مأموریت اصلی این بخش، شکل‌دهی ساختار تحریم‌های بانکی و غیربانکی، حفظ ساختار مذکور، اعمال تحریم‌های اقتصادی و در نهایت تنبیه افراد و نهادهایی است که از این تحریم‌ها تخلف می‌کنند. هدف اصلی وزارت خزانه‌داری، ایجاد فضای ناامن اقتصادی برای افراد و نهادهای هدف است. همان‌طور که دیوید کوهن (یکی از مؤثرترین چهره‌های وزارت خزانه‌داری در زمان اوباما که معمار اصلی تحریم‌های ایران است) گفته است: "ما فضا را برای بازیگران نامشروع (دولت‌ها، تروریست‌ها یا مجرمان) بسیار سخت کرده‌ایم که خودشان را در اقتصاد مشروع پنهان کنند. این دلیلی است که شفافیت مالی (ساخت، حفاظت و تقویت آن) هسته اصلی مأموریت وزارت خزانه‌داری است."

نهاد مهم دیگر در اتاق فرماندهی جنگ اقتصادی، "وزارت خارجه آمریکا" است. مأموریت اصلی این نهاد همراه کردن بازیگران مهم خارجی در اعمال تحریم‌ها علیه ایران است. مسئولان وزارت خزانه‌داری از اصطلاح "دیپلماسی مالی" برای تبیین این وضعیت استفاده کردند؛ چرا که بخشی از اقدامات وزارت خزانه‌داری و وزارت خارجه آمریکا سفر به کشورهای مختلف طرف تجاری ایران و توجیه آن‌ها برای همراه شدن در اعمال تحریم‌ها بوده و هست. برای مشخص شدن ابعاد این موضوع، خوب است به گزارش بازوی نظارتی کنگره آمریکا اشاره کرد. این گزارش که در سال ۲۰۱۳ تهیه شده است، بیان می‌کند که وزارت خزانه‌داری با همکاری وزارت خارجه آمریکا در مدت دو سال، ۱۴۵ مؤسسه مالی را در شصت کشور جهان درباره تحریم ایران توجیه کردند و به‌طور ویژه به کشورهایی مانند امارات متحده عربی، که نقش مهمی در تعاملات اقتصادی ایران دارد، سفر و نظام مالی آن را برای اجرای تحریم‌ها توجیه کرده است.

نهاد دیگر در گیر جنگ اقتصادی علیه ایران، سازمان اطلاعات آمریکا (سیا) است. این نهاد تمرکز اصلی‌اش بر کشف روش‌های پیچیده دور زدن تحریم است. اطلاعاتی که از طرق جاسوسی و امنیتی به دست می‌آید، در اختیار وزارت خزانه‌داری قرار می‌گیرد تا توسط آن بررسی شود و برخوردهای لازم صورت گیرد.

■ **اتاق عملیات جنگ اقتصادی ما کجاست؟**

اما متأسفانه با همه توصیه‌هایی که رهبر انقلاب در این زمینه داشتند و با همه اقداماتی که اتاق جنگ آمریکا علیه ایران انجام داد، آرایش اقتصادی کشور تغییر خاصی نسبت به گذشته نکرد. انتظار این بود که با توجه به جنگ اقتصادی، اقدامات مهمی با هدف کاهش وابستگی به نظام اقتصادی جهان در ایران صورت گیرد که این مهم صورت نپذیرفت. حتی اقدامات پدافندی در مقابله با تحریم‌ها به کندی و در بیشتر موارد بعد از مشاهده شدن آثار تحریم‌ها صورت می‌پذیرفت. منظور از اقدامات پدافندی، کارهایی مانند کاهش استفاده از شبکه سوئیفت یا پیگیری پیمان‌های پولی دوجانبه است که می‌تواند تا حد بسیار زیادی ضربه‌پذیری نظام بانکی ایران را به تحریم‌ها کاهش دهد. پیمان پولی هم هزینه اعمال تحریم را برای آمریکا افزایش می‌دهد و هم قدرت رصد و اشراف آن را به چالش می‌کشد.

با توضیحات فوق، واضح است که جنگ اقتصادی، یک واقعیت انکارنشدنی و دشمن در حال طراحی و اجرای برنامه‌های مستمر برای افزایش فشار اقتصادی علیه ایران است تا بتواند مسائل باقی‌مانده خودش را با ایران حل کند. بنابراین در جنگ اقتصادی باید متناسب با جنگ، آرایش اقتصاد را شکل داد. اما متأسفانه در اقتصاد کشور آرایش جنگی وجود ندارد. باید همه مسئولان و نخبگان کشور به این باور برسند که ریشه اصلی آسیب‌پذیری ما در جنگ اقتصادی، درونی است و تنها با تکیه به درون مرتفع می‌شود. کشوری که استعداد ساخت تجهیزات پیشرفته و بسیار پیچیده نظامی و هسته‌ای دارد، به راحتی می‌تواند مشکلات اقتصادی را حل کند. تنها نیاز به اراده و تمرکز بر ظرفیت‌های داخلی است.

منبع: khamenei.ir

یک کارشناس ارزی:

بسترهای مقابله با تحریم‌ها مناسب‌تر از دوره قبل است

لزوم بازطراحی نقشه ارزی کشور در چارچوب روابط با ۳ کشور

یک کارشناس ارزی با بیان این که بسترهای فعلی برای مقابله با تحریم‌ها مناسب‌تر از سال‌های ۹۰ و ۹۱ است، افزود: می‌توانیم با تغییر نقشه ارزی کشور و توسعه روابط با سه کشور چین، روسیه و عمان، از بُعد مالی از تحریم‌های پیش‌رو عبور کنیم. مجید شاکری در گفت‌وگو با خبرگزاری فارس، با اشاره به اعلام رئیس جمهور آمریکا مبنی بر خروج از برجام، اظهار کرد: با توجه به اظهارات ترامپ و دستور العمل اجرایی که صادر کرده و همچنین توضیحات اوفک به نظر می‌رسد اگر چه به لحاظ سیاسی خروج از برجام رخ داده اما این اتفاق به لحاظ فنی هنوز رخ نداده است.

■ **آمریکا به لحاظ فنی هنوز از برجام خارج نشده است**

وی افزود: حتی تحریم‌هایی که قرار بود مجدد برای ۱۸۰ روز دیگر تمدید شود، چند روز زودتر تمدید شده است و حتی اگر ترامپ اعلام می‌کرد ۱۸۰ روز دیگر تعلیق تحریم‌ها را تمدید می‌کنم، وضعیت در آن شرایط با شرایط فعلی هیچ تفاوتی نداشت و به لحاظ نتیجه اجرایی همین اتفاق می‌افتاد. این کارشناس مسائل ارزی تصریح کرد: پس خروج بیشتر سیاسی است تا فنی. هر چند که پنجره مشخص مذاکراتی و یک مهلت زمانی برجامی را در مقابل ایران قرار داده است. تقریبا تصور این است که یک مهلت زمانی خواهیم داشت و انواع و اقسام فشارهای فرابرجامی از مسیرهای قانونی و غیرقانونی برای واداشتن ایران به پذیرش تحکّمات از دولت ترامپ اعمال می‌شود، بدون آن که در این ۱۸۰ روز برجام به معنای اعمال تحریم‌های اصلی لغو شده باشد.

■ **ادامه اجرای برجام بدون آمریکا ممکن نیست**

وی با تاکید بر این که اجرای برجام بدون آمریکا بی‌معنی است، گفت: عملکرد قانون سیسادا و دیگر قوانین تحریمی که ممکن است تا ۱۸۰ روز دیگر بازگردد، اجرای برجام با اروپا و بدون آمریکا را غیرممکن می‌کند. آمریکا ابزارهای فرامرزی برای تحریم دارد. بانک‌های اروپایی نیازمند استفاده از چرخه دلار هستند و هیچ مقام سیاسی اروپایی حاضر به حذف یک بانک از چرخه مبادلات دلاری نیست، بنابراین اروپا نمی‌تواند بدون آمریکا برجام را ادامه دهد. به گفته وی این که ایران برای اتمام حجت با کشورهای توافق کننده، بحث اجرای برجام بدون آمریکا را با اروپایی‌ها مطرح کند، بحث دیگری است اما این تصور به لحاظ فنی اشتباه است.

■ **وضعیت فعلی برای مقابله با تحریم‌ها مناسب‌تر از سال‌های ۹۰ و ۹۱ است**

شاکری با بیان این که هم اکنون شرایط نسبت به شرایط تحریم‌های قبلی در سال‌های ۹۰ و ۹۱ از جهاتی بهتر است، افزود: در سال ۹۰ یک دوره شش ماهه زمان صرف شد تا لایه ضخیمی از شبکه صرافی، متفاوت از وضعیت پیش از آن ایجاد شود که این اقدام در کنترل نرخ ارز بسیار موثر بود و توانست بهای آن را در یک سطحی حفظ کند. همچنین تجربه راه‌اندازی مرکز مبادلات ارزی وجود دارد و می‌توانیم از آن ساختار هم استفاده کنیم. وی ادامه داد: از بُعد مالی مولفه‌های خوبی وجود دارد که نشان می‌دهد وضعیت تا حدی بهتر از سال ۹۰ و ۹۱ است. در سال‌های ۹۰ و ۹۱ حجم واردات بیشتر از صادرات بود و دولت مجبور شد بخشی از واردات را که شامل مواد اولیه و کالاهای واسطه‌ای هم می‌شد، کاهش دهد اما هم اکنون نسبت نزدیکی بین صادرات و واردات برقرار است و نیاز جدی به انقباض واردات نداریم.

■ **محدود شدن کانال‌های ارزی در دبی**

این کارشناس مالی اضافه کرد: اما زوایای دیگری هم وجود دارد که نشان‌دهنده نقاط ضعف در شرایط فعلی است. اول این که دیگر آن شبکه صرافی که در دبی وجود داشت و بخش قابل توجهی از نیاز ارزی کشور را در آن سال‌ها تامین می‌کرد، به دلیل اجرای قانون مالیات بر ارزش افزوده محدود شده است و با اجرای این قانون فشار بر شبکه صرافی بیشتر هم می‌شود. وی مسئله دیگر را نسبت نقدینگی به تولید ناخالص داخلی دانست و گفت: در سال ۹۰ و ۹۱ نسبت نقدینگی به تولید ناخالص داخلی ۶۰ درصد بود اما در پایان سال گذشته این نسبت از حدود ۱۰۰ درصد هم فراتر رفته است و این وضعیت، نگرانی از سفته‌بازی‌های احتمالی را افزایش می‌دهد.

■ **لزوم تغییر نقشه ارزی کشور**

شاکری تاکید کرد: اما در مقابل این بیم‌ها امیدهایی وجود دارد. ما می‌توانیم با تغییر نقشه ارزی کشور از بُعد مالی از تحریم‌های پیش‌رو عبور کنیم. ایجاد و توسعه روابط اقتصادی و ارزی با کشورهای عمان، روسیه و چین و ایجاد کانال‌های ارزی با این کشورها یکی از راه‌های عبور از جریان ارزی فعلی است. وی با بیان این که این پیشنهاد ارتباطی به تقسیم‌های سیاسی به بلوک غرب و بلوک شرق ندارد، افزود: این پیشنهاد به دلیل نقشی است که این کشورها می‌توانند در نقشه ارزی ایران ایفا کنند و اتفاقا منافع این کشورها با ایران همپوشانی دارد. این فرصتی است که در سال ۹۰ و ۹۱ به این شکل وجود نداشت. این کارشناس ارزی تصریح کرد: البته مشکلاتی برای توسعه روابط ارزی با روسیه و چین وجود دارد اما این مشکلات غیرقابل حل نیستند و می‌توان با رایزنی‌های سیاسی و اقتصادی و برنامه‌ریزی دقیق این موانع را به تدریج برطرف کرد.

دیدگاه

لزوم راهبرد بسیج ملی در مقابل اتاق جنگ اقتصادی آمریکا

یک اقتصاددان با اشاره به این که خروج آمریکا از برجام فرصتی بی‌بدیل برای خروج از اقتصاد آچمزی است، گفت: نباید مقابل اتاق جنگ اقتصادی آمریکا رفتار عادی داشت و نیاز به اتخاذ راهبرد بسیج ملی است. بهروز علیشیری در گفت‌وگو با خبرگزاری فارس، درباره خروج آمریکا از برجام اظهار کرد: با اعلام خروج آمریکا از برجام، وضعیت اقتصاد ایران از شرایط «آچمزی» خارج خواهد شد. معاون سابق وزیر اقتصاد و رئیس سابق سازمان سرمایه‌گذاری، درباره این که اقتصاد آچمزی چیست، گفت: شرایط اقتصاد آچمزی فریبنده است. در چنین شرایطی شما صاحب فرصت، امکانات و ظرفیت‌هایی هستید، اما توان بالفعل‌سازی آن را ندارید و نمی‌توانید از آن ظرفیت‌های در اختیار بهره بگیرید. برجام چنین وضعیتی را برای اقتصاد ایران فراهم آورده بود.

■ **به پسابرجام بدون التهابات احساسی نگاه کنیم**

وی در پاسخ به این سوال که آیا شما آثار اقتصادی برجام را مطلوب نمی‌دانید؟ در این دوره هیئت‌های متعدد خارجی به ایران آمدند، بیان کرد: بله. بلافاصله پس از امضای سند موسوم به برجام، هیئت‌های اقتصادی و سیاسی فراوانی به ایران آمدند و این خود عامل اغواکننده‌ای داشته است تا شکنندگی در ک فریبنده را افزایش دهد. اکنون که به گذشته و روند تحولات آن و نتایج حاصله؛ بدون التهابات احساسی نگاه می‌کنیم، شناسایی ابعاد این برداشت ناصواب کار پیچیده‌ای نخواهد بود. به گفته این استاد اقتصاد بین‌الملل، در حوزه‌های روابط اقتصاد خارجی، روابط کشور با مجامع و مؤسسات اقتصاد بین‌الملل نظیر بانک توسعه اسلامی و بانک جهانی، روابط کارگزاری بانکی با بانک‌های مطرح غربی، انجام پروژه‌های بزرگ با حضور سرمایه‌گذاران خارجی در حوزه نیروگاهی و بزرگراهی، قرارداد IPC نفتی با توتال، خرید هواپیما و مثال‌های متعدد دیگری از دیگر حوزه‌های روابط اقتصاد خارجی کشور نشان می‌دهد باید به سرعت سوءتفاهم و سوءبرداشت خود را از شرایط موجود اقتصادی تغییر دهیم و بازنویسی کنیم.

■ **تعهدات زبانی مقامات سیاسی برای بنگاه‌ها الزام رفتاری ایجاد نمی‌کند**

وی در پاسخ به این که آثار عملی خروج آمریکا از برجام چه خواهد بود؟ گفت: اعاده تحریم‌های ایالات متحده یعنی بازگشت تحریم‌های ثانویه علیه همه بنگاه‌های اقتصادی خارجی که با ایران همکاری خواهند کرد. در چنین شرایطی بنگاه‌های اقتصادی، بانک‌ها، بیمه‌ها و حتی دولت‌ها در معاملات خود با احتیاط بالا عمل خواهند کرد. آن دسته از مؤسساتی که احتمالاً طی سال‌های گذشته مراوداتی با ایران داشته‌اند، باید ظرف مدت سه تا شش ماه از آن خارج شوند! علیشیری درباره این که اروپایی‌ها گفته‌اند به تعهدات خود در برجام پایبند هستند تا چه میزان می‌توان خوشبین بود، یادآور شد: در چنین شرایطی، این که مقامات کشورهای اروپایی و غیره خودشان را پایبند به تعهدات پیشین نشان دهند، کافی نیست. تعهدات مقامات سیاسی، الزام‌فرتاری برای بنگاه‌های اقتصادی ملی و فراملی آن‌ها بر همکاری با ایران ایجاد نخواهد کرد، لیکن نباید به این تمایل و احساس آن‌ها پاسخ منفی داد! این کارشناس اقتصادی با بیان این که برجام یک فرصت برای اقتصاد ایران است، به چگونگی عملکرد مسئولان در شرایط کنونی پرداخت و خاطر نشان کرد: نکته مهم در شرایط کنونی، بازگشت به خویشتن است. ظرفیت‌های اقتصاد ملی و سرمایه‌های انسانی و باور عمیق به مزیت‌های نسبی اقتصاد ایران و حرکت همه‌جانبه برای بالفعل کردن این استعدادها پیش‌نیاز ورود به عصر جدید خروج از اقتصاد آچمزی است.

■ **راهبرد بسیج ملی و ستاد فرماندهی اقتصاد مقاومتی**

علیشیری در پاسخ به این سوال که در مواجهه با اتاق جنگ خزانه‌داری آمریکا چه باید کرد؟ افزود: بدیهی است که در مواجهه با این «اتاق جنگ» نمی‌توان رفتار عادی داشت، باید به سرعت با اتخاذ «استراتژی بسیج ملی» و تشکیل «ستاد فرماندهی اقتصادی» به مواجهه با این وضعیت متلاطم کنونی رفت. این اقتصاددان به وظیفه و نقش ستاد فرماندهی اقتصاد مقاومتی اشاره و اظهار کرد: این «ستاد» باید فراقوه‌ای باشد، مرکب از همه صاحب‌نظران اقتصاد بین‌المللی و اقتصاد ملی صاحب تخصص و تجربه باشد، منعطف و با سرعت بالا تصمیم‌گیری و برنامه‌ای عملیاتی و کمّی و سنجش‌پذیر را برای بازگشت آرامش به اقتصاد ملی تدوین و اجرایی کند.

جدول متوسط [شماره ۷۱۱۴]

طراح جدول: امید موسوی

افقی:
۱- شهری در گیلان- خورشید گرفتگی- دم و بازدم ۲- طول- صنعت گردشگری- اتحادیه کارگری ۳- مقعر- کج- عدد مجهول- سخن زیر لب ۴- عدد فوتبالی- نوعی صندلی- واحد سطح- هوش- اتمسفر ۵- آرایش- صومعه- سنگین- غرور- پولک ۶- از درندگان- ستون بدن- قورباغه درختی- اجرت ۷- کشور هفتاد و دو ملت- واحد سرعت فراصوت- دهانه اسب- شهر و باشگاهی در آلمان- نمک ۸- سودای ناله- زنگ کلیسا- سفید ترکی- فراغ- حرف فاصله ۹- پسوند حفاظت- برنا- استخوان پوسیده- برکت سفره ۱۰- حر- چشمه‌ای در بهشت- کانالی که اقیانوس آرام را به اقیانوس اطلس ارتباط می‌دهد ۱۱- تذکر- گلدسته- خوش خلق

عمودی:
۱- پایتخت بولیوی- کاشف گردش خون ۲- مادر- چهره نما- دو یار هم قد ۳- پرده دری- هستی- سرما ۴- دو دست عرب- سازمان فضایی آمریکا ۵- مانا- پوشاک زنانه ۶- اسم ترکی- پیمان- همه ۷- حیله- شادمان ۸- میوه بهاری- از خونخواران ۹- نابینا- پارچه دریایی- قایق ۱۰- هر یک از افراد لشکر- مکان- آفت گندم ۱۱- جانشین او- برکت- خویشان ۱۲- شهری در فارس- خواب- آقا ۱۳- رودی که از ارتفاعات شیراز سرچشمه گرفته و در استان بوشهر به خلیج فارس می‌ریزد- طایفه ۱۴- از طبقات جهنم- جانوری بی‌دست‌وپا و خزنده با بدن نرم و بی‌استخوان ۱۵- چاشنی دوسویه- گرفتاری- عدد هندسی ۱۶- روشنگری- خیس ۱۷- کمیابی- اقبال ۱۸- آفتاب- قالب و صورت- حلقوم ۱۹- دربست کارخانه- شکوه- تلخ ۲۰- واژه‌نامه- نیازها

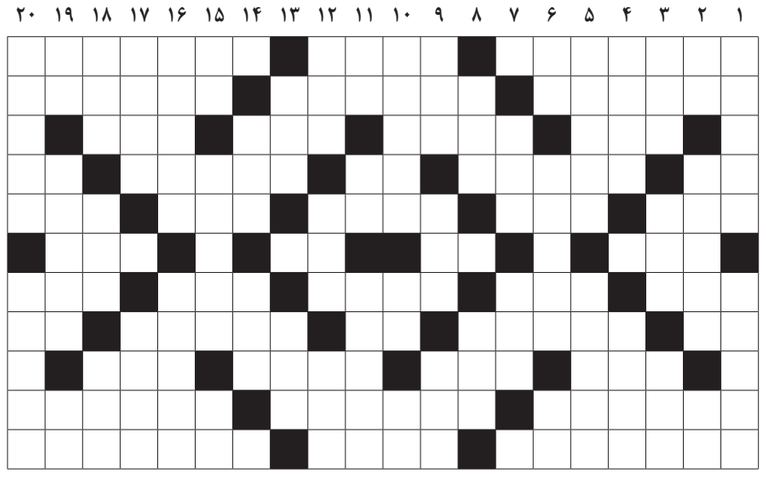

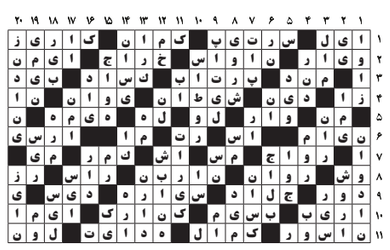

حل جدول شماره ۷۱۱۳

جدول سخت [شماره ۳۲۵]

طراح جدول: بیژن گورانی

افقی: ۱- علم بررسی تأثیر نیروهای وارد بر اجسام- انتزاعی- مرغ افسانه‌ای ۲- فرق سر- مجموعه داستانی نوشته سعید نفیسی- پسوند شباهت ۳- نازل شده در مکه- ماده‌ای برای برق انداختن سطوح بدنه اتومبیل- از آلات موسیقی- نخست زاده ۴- اتفاق نظر فقها درباره مسائل شرعی- اسبابی در ژیمناستیک- یکی از دو شبه جزیره تشکیل دهنده مالزی ۵- فتنه‌جو- لباس کشباف- ماندگاری- هاون ۶- امتحان- عمیق‌ترین دریاچه آمریکا- مبحث ۷- دست کم- از ورزش‌های توصیه شده اسلام- لانه پرندگان- دشمن سرسخت ۸- شهر خیالی در انتهای مغرب عالم- همه موجودات جهان- از بین بردن ۹- اهل هرات- آسایش- سنتی اسلامی و از شروط اساسی عقد ازدواج- کلمه پرسش ۱۰- آفرینه- پرافتخارترین بازیگر مرد جایزه اسکار با نقش آفرینی در فیلم‌های رشته خیال و لینکلن- دیوار ۱۱- نام قدیم کربلا- سربازان مخصوص شاه عباس را می‌گفتند- مرکز ایالت جورجیای آمریکا.

عمودی: ۱- ذرات تشکیل دهنده مولکول- بنای تاج محل در هندوستان به دستور وی ساخته شد ۲- قند نیشکر- موروثی ۳- لبه پایین جامه- شهری در استرالیا ۴- دست نخورده- پشت سر هم ۵- مکتب ادبی طرفدار نظریه هنر برای هنر- کتابی درباره رشادت‌های مردم خرمشهر نوشته سیده اعظم حسینی ۶- فرقه‌ای از راهبان مسیحی کاتولیک- پسر کاوه آهنگر ۷- اسب یدک- بی‌حال- برگه چاپی ۸- حرکتی در جودو- جنس، متاع ۹- رشوه دادن- با چشم دیدن ۱۰- عنوانی برای سران قبایل- خداشناس- بله انگلیسی ۱۱- پسوند شباهت- همسن و سالان- نوعی حلوا ۱۲- انواع خوراکی‌ها از قبیل آجیل و شیرینی- خدای مصریان قدیم ۱۳- هم‌آواز- جامه نازک ۱۴- فاقد ارزش و اعتبار- کوهی در مکه- تظاهر به نیکوکاری ۱۵- کور مادرزاد- لازم و ضروری ۱۶- عددی مفرد- گوشه‌ای در دستگاه چهارگاه ۱۷- بستنی یخی- مکان ۱۸- با صداقت- گلی زینتی ۱۹- تازه‌کار- دانش خداشناسی و شناخت ادیان ۲۰- پیرامون- چندرأی.

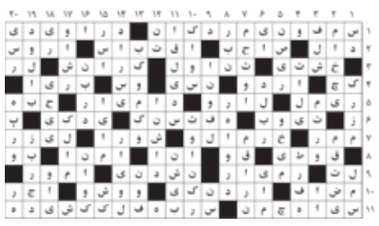
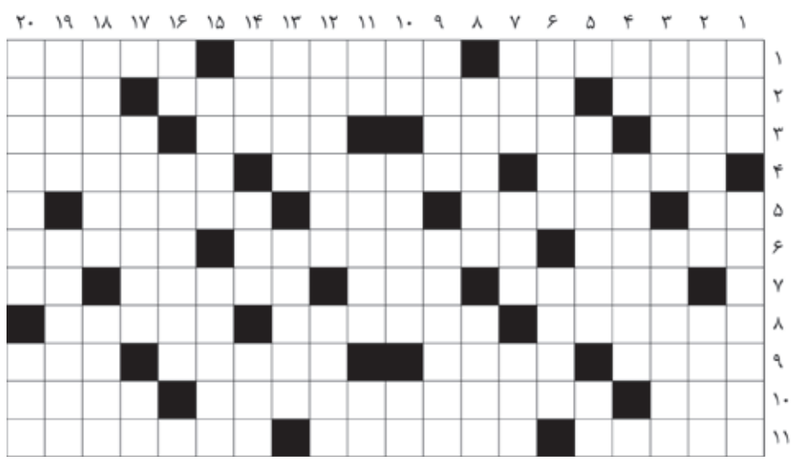
حل جدول شماره ۳۲۴